

“`html

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Svenska 2

Tema: Kritisk granskning av nyhetsmedier

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Följande centrala innehåll ska behandlas: kritik av nyhetsmedier, analys av hur språk och bild påverkar budskap, och förståelse för hur olika medier påverkar samhällsdebatten.

Betygskriterium (E)

Eleven kan översiktligt diskutera kritik av nyhetsmedier och hur språkliga resurser används för att påverka budskap. Eleven kan även ge exempel på flera sätt att analysera information i media.

[Gy11, Svenska 2]

Lärarledda instruktioner

1. **Introduktion till nyhetsanalys** (15 min)
 - Diskutera vad nyhetsmedier är och deras roll i samhället.
 - Gå igenom begrepp som objektivitet och subjektivitet.
 - Visa exempel på olika medier och deras presentationer av nyheter.
 - Ställ frågor för att uppmuntra till reflektion kring källkritik.
2. **Gruppdiskussioner** (20 min)
 - Dela in klassen i grupper och ge dem olika nyhetsartiklar att analysera.
 - Be grupperna identifiera språkval och bildanvändning i artiklarna.
 - Diskutera i grupper hur dessa element påverkar budskapet.
 - Varje grupp presenterar sina tankar för klassen.
3. **Skriva en analys** (10 min)
 - Ge instruktioner om hur man skriver en kort analys av en nyhetsartikel.
 - Fokusera på att eleverna ska reflektera över objektivitet och författarens perspektiv.
 - Sammanfatta vad som har diskuterats i klassen för att ge vägledning.
4. **Avslutande reflektioner** (5 min)

- Sammanfatta dagens lektion och betona vikten av källkritik.
- Fråga eleverna vad de fått med sig från lektionen.
- Ge hemuppgifter och diskutera eventuella frågor.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Nyhetsmedier och deras roll.** Nyhetsmedier informerar allmänheten om aktuella händelser och formar uppfattningar i samhället. De har en betydande makt och ansvar att rapportera sanningsenligt.
- **Källkritik.** Att kritiskt granska källor är centralt inom journalistik och samhällsvetenskap. Elever ska lära sig att ifrågasätta information och förstå skillnad mellan fakta och åsikter.
- **Språkets påverkan.** Språket i nyhetstexter är ofta utvalt för att påverka läsaren. Diskussioner kan handla om hur vissa ord får olika reaktioner.
- **Visualisering av nyheter.** Bilder och grafik i medier kompletterar texter och kan ibland förändra eller förstärka budskapet.
- **Samhällsdebattens dynamik.** Medier formar och påverkar samhälleliga debatter, och elever bör förstå hur detta går till.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Källkritik	Processen att analysera och bedöma tillförlitlighet hos information och källor.	Från "källa" och "kritik", där "källa" härstammar från latinets "cavere" som betyder 'att skydda' i betydelsen att skydda sig mot falsk information.
Objektivitet	Att bortse från personliga åsikter och känslor, och istället framhäva fakta.	Ordet kommer från latinets "objectivus", som betyder 'inför vilket något blir till' eller 'det som förhåller sig till objektet'.
Perspektiv	Synsätt eller ståndpunkt angående en viss fråga.	Härstammar från franskans "perspective", som i sin tur kommer från latinets "perspectiva" som hänvisar till att se igenom.

Diskussionsfrågor

- A. Vad tycker ni är viktigast att tänka på när ni konsumerar nyhetsmedier? Hur kan vi påverkas av nyheter på sätt som vi inte alltid är medvetna om?
- B. Kan objektivitet verkligen uppnås i nyhetsrapporter? Diskutera med

exempel från olika medier.

- C. Hur ser ni på sambandet mellan sociala medier och traditionella nyhetsplattformar? Vilka för- och nackdelar finns det?

Aktivitet

Eleverna ska i grupper identifiera en nyhetsartikel från en aktuell källa (exempelvis en tidning eller nyhetssajt). De ska analysera språk, bild och layout för att förstå hur dessa element påverkar budskapet. Varje grupp presenterar därefter sina fynd för klassen, vilket främjar diskussioner och ger olika perspektiv på samma händelse.

Exit-ticket

Frågor	Svar
1. Vad är källkritik?	Att bedöma tillförlitlighet hos information och källor.
2. Hur påverkar språk vår uppfattning om nyheter?	Språk kan forma tolkningar och känslor kring nyheter.
3. Ge ett exempel på hur bilder kan förändra en nyhetsberättelse.	En dramatisk bild kan skapa en känsla av brådska eller fara.
4. Vad handlar objektivitet om i nyhetsrapportering?	Att förmedla en berättelse utan egna åsikter.
5. Varför är det viktigt att jämföra olika medier?	För att få en mer nyanserad bild av nyheterna.
6. Hur kan sociala medier påverka nyhetsförmedling?	Sociala medier kan sprida information snabbt men också desinformation.
7. Vilka risker finns med att bara följa en nyhetskälla?	Man kan få en ensidig bild av verkligheten.
8. Hur bör man förhålla sig kritiskt till nyheter?	Genom att alltid ifrågasätta källor och presenterad information.

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en kort analys av en nyhetsartikel de läser hemma. De ska fokusera på språk, bildanvändning och hur dessa påverkar budskapet. Analysen ska vara 1-2 sidor lång (A4) och lämnas in nästa vecka.

Citat

“Journalism är att berätta sanna historier om det som har hänt.” – Walter Cronkite (2000) Detta citat illustrerar vikten av sanningsenlighet i nyhetsrapportering och reflekterar över journalistens ansvar.

Tags: [Gymnasiet](#), [Lektion](#)